

и д-р Кръстев в София. През пролетта на 1900 г. Яворов изпраща до редакцията на сп. „Мисъл“ последователно три от обсъжданите по-горе стихотворения – „Великден“, „Арменци“ и „Мечта“, плюс „Сизиф“, което е записано в книжното тяло на публикувания I Анхиалски бележник¹³. На 16 май 1900 г. д-р Кръстев му отговаря, като анализира и прави критични бележки на „Великден“, „Мечта“ и „Сизиф“, и така дава повод за ново писмо на Яворов¹⁴. Като резултат на това писмовно творческо обсъждане се появяват новите редакции на „Великден“ и „Мечта“. Далеч съм от мисълта, че Яворов изпраща от Анхиало чернови на свои ръкописи в редакцията на престижното списание. Напълно логично е обаче след няколко месеца – през есента на 1900 г., когато той вече е привлечен в София – при обсъждане на тези творби за първата му стихосбирка черновите им да попаднат у д-р Кръстев.

От архивистка гледна точка ръкописите на Яворов в архивния фонд на д-р Кръстев будят още въпроси. На внимателния читател ще направи впечатление ясният печат, присъстващ на всеки от 17-те листа с текст: Градски архив, София, с инвентарен № 277. Допълнителните проучвания, които направих, показаха, че този архив не е познатият ни Софийски градски окръжен държавен архив (СГОДА), сега Териториална дирекция държавен архив – София, а е всъщност Архивната сбирка към Столичната община. Тя съществува още от началото на XX в. към Административното отделение на общината, но е оформена юридически през 1928 г. Най-вероятно след смъртта на д-р Кръстев през 1919 г. първоначално архивът му е предаден към сбирката на Столичната община. Както библиотеката и картинната галерия на общината, през 50-те години на XX в. архивите също са разделени и този на д-р Кр. Кръстев е разпределен в Научния архив на БАН, а заедно с него там попадат и оригиналните ръкописи на Яворов.

И така, ръкописите на Пейо К. Яворов в архива на д-р К. Кръстев в НА-БАН са част от I Анхиалски бележник на поета и най-вероятно те са откъснати съзнателно от книжното тяло във връзка с обсъждане на някои стихове между Яворов и д-р Кръстев. В тях са записани 13 произведения, които са познати на читателите, непознати са само отделните варианти на някои от стиховете, както и авторовите поправки. Тези новооткрити 17 листа (34 странички) ще намерят място след време в едно второ факсимилно издание на Личните бележници на П. К. Яворов с разчетен текст и коментар.

¹³ Личните бележници на П. К. Яворов..., с. 79.

¹⁴ Найденова-Стоилова, Г. П. К. Яворов. Летопис на живота и творчеството му. С., 1959, с. 98.